

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

10 Omnis enim qui petit, accipit: & qui querit, inuenit: & pulsanti aperietur.

aperitur & qui pulsare inuenit & qui querit accipit qui petit enim inuenit
כל גיור דשאל נסב ודבעה משכח ודנקש מתפתח
panem filius a quo petit pater ex vobis enim quis

11 Quis autem ex vobis patrem petit panem, nunquid lapidem dabit illi? Aut piscem, nunquid pro pisce serpentem dabit illi?

11 אינא גיור מנכון אבא דנשאליוהי ברה להמא
pro nunquid petierit ab eo piscem et si ei porriger lapidem
אינא כאפא מושט לה ואן נונא נשאליוהי למא חלה
nunquid petierit ab eo ouum et si ei porriger serpentem
אינא חויא מושט לרה: ואן ברתא נשאליוהי למא

12 Aut si petierit ouum, nisi quis porriget illi scorpionem?

12 ואן אתון דבישא אתון
sitis cum mali vos et si ei porriger scorpionem
אינא עקרבא מושט לרה: ואן אתון דבישא אתון
quanto filiis vestris dare bona dona et si

13 Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester caelestis dabit Spiritum bonum petentibus se?

יעין אתון מורחבתא טבתא למתל לבניכון כמא
iis sanctitatis spiritum dabit caelis de pater vester
מד אבוכון מן שמיא נתל רוחא דקודשא לאילין
עומ q rogant
וטאין לרה:

14 Et erat eiciens daem-
onium, & illud erat mutum.
Et cum eiecisset daem-
onium, locutus est mutus: & admi-
rate sunt turbæ.

sejunij sextæ hebdomadis in sabbatho tertia die
דיום תלתא בשבא דשבתא דודצונא
illud exiit ut cum fuit mutum quod erat daem-
onium eiecisset illud

15 Quidam autem ex eis dixerunt, In Beelzebub principe daem-
oniorum eiicit daem-
onia.

15 אנשא דין
daem-
onia iste eiicit daem-
oniorum principe in Beelzebub dicitur aut

16 Et alij tentantes, signum de caelo querebant ab eo.

16 אחרנא דין כד מנסין לה אחא מן שמיא שאלין הו
omne eis dixit cogitationes eorum qui sciebat verum Iesus
דו: ושוע דין ידיע הוא מחשבתהון אמר להון כל

17 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis, Omne regnum in se diuisum, desolabitur, & domus supra domum cadet.

17 דו: ושוע דין ידיע הוא מחשבתהון אמר להון כל
seipsum que contra & domus vastabitur seipsum contra diuisum regnum
stabit quomodo diuisus est seipsum in Satanus et si

18 Si autem & Sntanas in seipsum diuisus est, quomodo stabit regnum eius? qui a dicitis in Beelzebub me eiicere daem-
onia.

18 ואן סטנא על נפשה אתפלג איכנא תקום
daem-
onia ego eiicio q per Beelzebub et si
מיתח דאמרין אתון דבעלזבוב טפק אנא דיוא:

10 πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν βρῆσκει, καὶ κρούων ἀνοίγει τὸ θυρῶν. 11 εἴ τις ἐκ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτῶν ἄρτον, μὴ λίθον δώσει αὐτῷ; εἰ καὶ ἰχθυὸν, μὴ αἶψα ἰχθύος ὁ φωνῶν ὁμοιωσάτω αὐτῷ; 12 ἢ καὶ ἐὰν αἰτῶν ὄφιν, ὁμοιωσάτω αὐτῷ σκorpion; 13 εἰ οὖν ὑμεῖς ποιεῖτε ὑπὲρ τῶν ἰσχυρῶν, ὅπως ἀναγκάσει δαίμονα ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου; 14 καὶ ἡ δὲ ἀπάντησις αὐτοῦ ἦν ὡς αὐτοῦ. 15 οὗτοι δὲ ἐλάλουν αὐτῷ, λέγοντες, ὅτι ἐν Βεελζεβούλ ἰσχυροῦνται τὰ δαίμονια. 16 ἡ δὲ ἀπάντησις αὐτοῦ ἦν ὡς αὐτοῦ. 17 αὐτὸς δὲ εἰσάγων τὸ εἶδος τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν, εἶπε αὐτοῖς, ὅτι βασιλεὺς ἐφ' ἑαυτῷ διαμεμενῆσθαι δαίμονα, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις αὐτοῦ. 18 εἰ δὲ καὶ ἐν σατανᾷ ἐξοίσει δαίμονα, ὅπως ἐκείνη βασιλεὺς αὐτοῦ πᾶσι λέγει, ὅτι Βεελζεβούλ ἐκβάλλει μετὰ τὰ δαίμονια.

per quem filij vestri damonia ego eiicio per Beelzebub ego est
19 ואנא כבעלזבוב מפק אנא דיא בניכון במנא

in digito vero si iudices vobis erunt ipse hoc propter eiiciunt
מפקין משל הנא הנון נדוון לכון דונא: אנ דין בעבעא

regnum ad vos pervenit damonia ego eiicio Dei
דאלהא מפק אנא דיא קרבת לה עליכון מלכותה

atrium suum custodie armatus cum fortis cum Dei
דאלהא: אמתי דחסינת כד מוין נטר דרתה

pater q. fortior est is venerit vero si possessio eius est in tranquilla
בשינתה חוקינה: אנ דין נאתאמן דחסינ מנה

& spolia eius in qua erat confidens ipse auferet armatura eius & universa vicerit
נזכונה וכלה זינרה שקל הו רתכול הוא עלוהי וכזותה

colligit qui non & is est contra me mecum est qui non is dividit
מעלב: מן דלא הוא עמי לוקבלי הו ומן דלא כנש

ab exierit cum immundus spiritus dispergit dispergendo mecum
עמי מבררו מברר: דחה טנפתא מא דנפקת מן

in quibus non sunt aquae per loca perstruat abiens homine
ברנשא אולא מתברכא באתרותא דמא לירת בהון

revertar dicit inuenit non & cum requiem sibi ut quat
דתבעא לה ניהא ומא דלא אשכחא אמרא אהפוך

quod sit scopata inuenit eam veniat est exiui vnde in domum
לביתי אימכא דנפקת: ואן אתתא אשכחתה דחמיס

alios spiritus septem assumit abiens tunc & parata
ומצעבת: הידין אולא דברגא שבע רוחין אחרנין

hominis finis & sic illic & habitant & ingred. p. p. q. p. cio. s. ut
דבישן מנה ועאלן ועמין תמן והויא הרתה דברנשא

principium eius quia magis malus illius
הו בישא יתירמן קדמיתה:

Marie Dei genitricis in festo lesio
קיינא דעארא דילדת אלהא מרים

vocē suā vna mulier sustulit esset loquens haec & cum
27 וכד הליון ממלל הוא ארישבת אנתתא הדא קלה

& vbera q. te portavit venter beatus ei & dixit turba de
מן כנשא ואמרת לה טוביה לכרסא דטענתך ולתריא

que lactauerunt te
דאינקוך:

19 εἰ δὲ ἐγὼ εἰς Βεελζεβούλ ἢ εἰς Κάβαλα τὰ δαίμονια, οἱ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ οὐ δύναται ἐξουσιάζειν ἐπὶ αὐτοῖς
20 εἰ δὲ ἐγὼ ἀναστρέφω ὑμᾶς εἰς Κάβαλα τὰ δαίμονια, ἀρχὴ ἔφεθασιν ἐπὶ ὑμῶν ἢ βασιλεῖα τοῦ θεοῦ.

21 ὅπου ὁ ἱσχυρὸς καὶ θαυμασιμώτερος φυλάσσει τὴν ἐκκλησίαν ἀλλήλων, ὡς εἰρήνην ὑπὲρ τῆς ὑποχρηστίας αὐτῶν.
22 ἐποῖ δὲ ὁ ἱσχυρὸς αὐτοῖς ἐπιλοδοῦναι αὐτοῖς, τὴν πνευματικὴν αὐτῶν αἶψά, ἐφ' ἣν ἐπιπέσαν, καὶ τὰ σπύδα αὐ-

τοῦ ὄψιν ὄψιστος. 23 ὁ μὲν οὖν μὲν ἐμοῦ, κατ' ἐμὸν ὄψιν, καὶ ὁ μὲν σιωπῶν μετ' ἐμὸν, σκορπί ἔστω.
24 ὅταν δὲ ἀναστρέφω ὑμᾶς εἰς Κάβαλα τὰ δαίμονια, ἀρχὴ ἔφεθασιν ἐπὶ ὑμῶν ἢ βασιλεῖα τοῦ θεοῦ.

25 Ἔλεγον δὲ ἐλεγκταὶ σημερινοὶ καὶ κεκοσμη-
26 πότε περιβουλεύσεται ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ ἀποστόλου ἐκείνου χεῖρα τοῦ ἁγίου πνεύματος. 27 ἐγγίθη δὲ ἐπὶ τῆς λέξεως αὐτοῦ τῶν πα-
 & πᾶσαι ἡς γυνὴ φωνεῖ ὡς τὸ ἐγκύβητος αὐτοῦ, μακαρία ἡ κοιλία ἢ βασίλισσα σὺ, ἡ μαστὸς οὗ ἐθήλασας.

19 Si autem ego in Beelzebub eiicio damonia, filij vestri in quo eiiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.

20 Porro si in digito Dei eiicio damonia, profecto pervenit in vos regnū Dei.

21. Cūm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet.

22. Si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma eius auferet in quibus confidebat, & spolia eius distribuet.

23. Qui non est mecum, contra me est: & qui non colligit mecum, dispergit.

24. Cū immundus spiritus exierit de homine, perambulat per loca in aquosa, querens requiem. Et non invenit, dicit, Revertar in domum meam vnde exiui.

25. Et cūm venerit, invenit eam scopis mundatam & ornata.

26. Tunc vadit, & assumit septem alios spiritus secum nequiores se, & ingressi habitant ibi. Et sunt novissima hominis illius peiora prioribus.

27. Factum est autem, cūm hæc diceret, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi, Beatus venter qui te portavit, & vbera quæ suxisti.

28 At ille dixit, Quinimod, beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud.
 29 Turbis autē cōcurrentib⁹ cepit dicere, Generatio hec, generatio nequam est, signū quærit, & signum nō dabitur ei, nisi signum nō dabitur ei, nisi signum Ionæ Prophetæ.
 30 Nam sicut fuit Ionas signum Niniuitis, ita erit & Filius hominis generationi isti.

31 Regina Austri surget in iudicio cum viris generationis huius, & condemnabit illos: quia venit à finibus terre audire sapientiam Salomonis, & ecce plus quàm Salomon hic.

32 Viri Niniuitæ surgent in iudicio cū generatione hac, & condemnabunt illā: quia penitentiam egerunt ad prædicationē Ionæ: & ecce plus quàm Ionas hic.

33 Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio, sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant.

34 Lucerna corporis tui, est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit: si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit.

35 Vide ergo ne lumē quod in te est, tenebre sint.

36 Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, & sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Dei verbum qui audiūt illi beati sunt ipse ei dixit
 אמר לה הו טוביהוין לאילון דשמעו מלחה דאלהא
 dicere cepit turbæ essent congregatz & cum illud & ceteris
 29 וכד מתכנשין הו כנשא שרי למאמר
 ei dabitur non & signum quærit signum mala illa generatio
 30 וכתבא הרא כישת אתא בעינא ואתא לא תתיב לרה
 signum Ionæ fuit enim sicut prophetæ Ionæ signum fuit
 31 אלא אתא דיונן נביא: איכנא ניר דהוא יונן אתא
 huic generationi hominis filius etiam erit sic Niniuitis
 32 יונינא הכנא נהוא אף ברה דאנשא לשרכתא ארא:
 generationis hominibus cum in iudicio surget austri regina
 33 מלכתא דתימנא תקומי בדינא עם אנשא דשרכתא
 ve audiret terræ limitibus à quæverit eos & cōdēnabit illā
 34 ודא ותחיבני אונ דאתר מן עבריה דארעא דתשמעי
 hic est Salomon quàm præstantior & ecce Salomonis sapientiam
 35 וכתבא דשלימון והא דיתיר מן שלימון ארכנא:
 & cōdēnabūt eā ista generatione cum in iudicio surgent Niniuitæ viri
 36 ונרא יונינא נקומין בדינא עם שרכתא ודא ונהיבונה
 hic est Ionas quàm præstantior & ecce Ionæ in prædicatione q̄ p̄næte
 ותבו בכרוותיה דיונן והא דיתיר מן יונן דירכנא:
 modium subter aut in abscondito eam & ponit lucernam accendit homo non
 33 לא אנש מנהר שרנא וסאם לה בכסא או תחית כאתא
 lumen eius videant qui introeunt ut ij candelabrū supra sed
 34 אלא לעל מן מנרתא דאילון דעאלין נחוזן נוהרה:
 simplex ocul⁹ tuus igitur cūn ocul⁹ tuus est corporis tui lucerna
 35 שרנא דפנך דאיתיה עינך אמתי הכיל דעינך פשיטא
 etiam malus fuerit verò si lucidum erit corpus tuum totum tuum
 36 אף כלה פנך נהוא נהיר אן דין תהוא בישא ואף
 q̄ in te lumen ne igitur caue tenebrosum erit corp⁹ tu
 35 נר נהוא חשוק: אודהר הכיל דלמא נוהרא דכך
 pars in eo & non sic sit lucidū corp⁹ tuū totum verò si sit tenebr
 36 וכתבא הו: אן דין כלה פנך נהיר הו ולית בה מנא
 cūm ardet lucerna sicut totum lucidum erit tenebrosū aliq̄
 36 מים חשוכא נהוא מנהר כלה איך דשרנא כדלקה
 te illuminat
 מנהר לך:

28 αὐτὸς δὲ εἶπε, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, & φυλάσσοντες αὐτόν. 29 ὅτε δὲ ἔπαθρον ἐσθρὸν ἠρξάτο λέγειν, ἡ ἑβραῖα αὐτοῦ πνεύμα ὁδηγήσασθαι ἐπιζητεῖ, & σημεῖον οὐ δοξάζονται αὐτῷ, ἀλλὰ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ ἀσσοφῆτου. 30 καὶ λέγει ἔτι ἕτερον Ἰωνᾶς σημεῖον εἰς Νινυβίταις, οὗτος ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀσσοφῆτου αὐτοῦ. 31 βασιλεῖσσι τῶν ἐγγύθεν ἐστειλῆναι τὴν κρίσιν μὲν εἰς ἀσσοφῆτῆς ἑβραῖοῦ καὶ κατακρίνει αὐτοῦ: ὁ πᾶσι δὲ ἑβραῖοῦ τῆς γῆς ἀκούσασιν τὴν ῥῆσιν Σολομῶντος, & ἰδοὺ πληροῦν Σολομῶντος αὐτὸν. 32 ἀσσοφῆτῆς Νινυβίται ἀσσοφῆται οὐ τὴν κρίσιν μὲν τῆς ἑβραῖοῦ αὐτοῦ, & κατακρίνει αὐτόν, ὁ πᾶσι δὲ ἑβραῖοῦ τῆς γῆς ἀκούσασιν τὴν ῥῆσιν Σολομῶντος. 33 οὐδεὶς δὲ λέγει ὅτι Ἰωνᾶς, εἰ κρητῆρῶν ἐστίν, οὐδὲ ἴσως τὸν μύθον, ἀλλ' ὅτι τὴν κρίσιν, ἥ αἰ ἀπορροδοῦντο τὸ πᾶσι βλαπτοῦν. 34 ὁ λέγει ὅτι Ἰωνᾶς, εἰ κρητῆρῶν ἐστίν, οὐδὲ ἴσως τὸν μύθον, ἀλλ' ὅτι τὴν κρίσιν, ἥ αἰ ἀπορροδοῦντο τὸ πᾶσι βλαπτοῦν. 35 εἰ οὐκ ἔστιν Ἰωνᾶς, εἰ κρητῆρῶν ἐστίν, οὐδὲ ἴσως τὸν μύθον, ἀλλ' ὅτι τὴν κρίσιν, ἥ αἰ ἀπορροδοῦντο τὸ πᾶσι βλαπτοῦν. 36 εἰ οὐκ ἔστιν Ἰωνᾶς, εἰ κρητῆρῶν ἐστίν, οὐδὲ ἴσως τὸν μύθον, ἀλλ' ὅτι τὴν κρίσιν, ἥ αἰ ἀπορροδοῦντο τὸ πᾶσι βλαπτοῦν.

ieiunij sexte hebdomadis in sabbatho quartæ
דארבעע בשבט דשבתא דו דצומא

ut epularetur vnus Phariseus ab eo petit loqueretur autē eum
 כר דין ממלל בעניא מנה פרישא חד דנשתרא 37
 miratus est vidisset eū cū Phariseus verò ipse
 לותה ועל אסתמדן 38 הו דין פרישא כד הויהו אתרמר
 autē ei dixit prædiū suum ante abluisset prius quodd nō
 דלא לוקרם עמר מן קרם שרותה 39 אמר לה דין
 purgantes & patinæ poculi q̄ externū est Pharisei vos nunc Iesus
 ישוע השא אנתון פרישא ברה דכסא ודפינא מרבינ
 expertes & malitia rapina plenū est autē vestrū internum estis
 אנתון לגו מנכוך דין מלא חטופיא וכישתא 40 חסריו
 verūm fecit est & id q̄ int̄ q̄ est foris qui fecit is est nōnne rarionis
 רעניא לא הוא מן דעבר דלבר ודלגו הו עבר 41 ברם
 vobis erunt munda omnia & ecce elemosynā date quod est id
 מרם ראית הבורה בזרקתא והא כל מרם דכא הו לכון
 & omne & rutā menthā estis qui decimātes pharisei vobis v̄ sed
 אלא וי לכון פרישא דמעסקין אנתון ננעא ופננא וכל
 hęc Dei charitatē & super iudiciū super estis & p̄terentes olus
 ורק ועברין אנתון על דינא ועל חובא דאלהא הלין
 vobis v̄ omitteretis non & illa vt faceretis erat decēs autē
 דין ולא הוא דתעברון והלין לא תשבקון 42 וי לכון
 & salutationē in synagogis confessus primos estis qui amantes pharisei
 פרישא דרחמין אנתון ריש מותבא ככנושתא ושלמא
 vos qui estis vultus acceptor. & Pharisei scribę vobis v̄ in plateis
 בשוקא 43 וי לכון ספרא ופרישא נסכו באפא דאיתוכון
 & non super ea ambulantes & homines cognoscitur qn̄ nō sepulcra sicut
 איד קברא דלא ידיעין ובנינשא מהלכין עליהון ולא
 eum Doctor ei & dixit Scribis ex vnus & respō dic
 ידעין 44 וענא חד מן ספרא ואמר לה מלפנא כד
 tu probro afficis nos etiā tu dicis ista
 הלין אמר אנת ואף לך מצער אנת :

37 Et cum loqueretur, ro-
 gavit illum quidam Phari-
 seus vt pranderet apud se. Ie-
 sus autem ingressus recu-
 buit.
 38 Phariseus autem cepit
 intra se reputās dicere, qua-
 re non baptizatus esset ante
 prandium.
 39 Et ait Dominus ad illū,
 Nunc vos Pharisei quod de-
 foris est calicis & catini mū-
 datis: quod autem intus est
 vestrum, plenum est rapina &
 iniquitate.
 40 Stulti, nōnne qui fecit
 quod deforis est, etiam id
 quod deintus est fecit?
 41 Veruntamen quod supe-
 rest, date elemosynam: &
 ecce omnia munda sunt vo-
 bis.
 42 Sed v̄ vobis Phariseis,
 qui dicimatis mentam & ru-
 tam & omne olus, & p̄teritis
 iudiciū & charitatem
 Dei: hęc autem oportuit fa-
 cere, & illa non omittere.
 43 V̄ vobis Phariseis, quia
 diligitis primas cathedras in
 synagogis, & salutationes in
 foro.
 44 V̄ vobis Scribę & Pha-
 risei hypocritę, quia estis vt
 monumenta quę non appa-
 rent, & homines ambula-
 tes supra, nesciunt.
 45 Respondens autem qui-
 dam ex Legisperitis, ait illi
 Magister, hęc dicens, etiam
 contumeliam nobis facis.

37 ε̄ δ̄ τ̄ π̄ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν φαρισαῖος π̄ς ὄπ̄ως ἀεισισησ̄ παρ' αὐτοῦ. εἰσαγγὼν δ̄ αἰετίσθη. 38 ὁ δ̄ εἰς
 φαρισαῖος ἰδὼν ἔπιωμοσεν, ὅτι ἔπεσεν τὸ ἀκαθάρτου π̄ς ἀεισίου. 39 ἔτι δ̄ οὐκ εἰς π̄ς αὐτοῦ, καὶ
 ὑμῖς οἱ φαρισαῖοι τὸ ἔωθεν τὸ ποτελεῖν ἢ τὸ π̄τακας ἀκαθάρτου τὸ δ̄ εἰσώθη ὑμῖν γέμει ἄρ' παγῆς καὶ ποιη-
 εῖας. 40 ἀρ̄οις, ὅχι ὁ π̄τακας τὸ ἔωθεν, καὶ τὸ εἰσώθη ἰπ̄τακας. 41 π̄λω τ̄ ἐν̄τα δ̄ τ̄ ἡνεμασ-
 τ̄λω, καὶ ἰδὼν π̄τακας ἀκαθάρτου ἔπιωμοσεν. 42 εἰ δ̄ ὑμῖν ὄπ̄ως φαρισαῖοις, ὅτι ἀποδεκατῆτε τὸ ὑδ̄οσμηται, καὶ τὸ
 π̄γανος, καὶ π̄τ̄ λάγανος, καὶ π̄τ̄ ῥ̄χ̄αδ̄ τ̄λω κ̄ρίσιν ἢ τ̄λω ἀγάρτου τὸ ἡσ̄. ἔωτα δ̄ ἔπιωσιν, καὶ κ̄τα μ̄ν ἀφ̄ι-
 ται. 43 ὑμῖν ὄπ̄ως φαρισαῖοις, ὅτι ἀγάρτου τ̄ τ̄λω π̄τακας ἀκαθάρτου ἐν τ̄ως σ̄νωσγῶγ̄ος, ἔ τ̄ως ἀσ̄π̄-
 σμοῖς ἐν τ̄ως ἀγάρτου. 44 εἰ δ̄ ὑμῖν γ̄ραμματῆς ἢ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστ̄ ὡς τ̄α μνημεῖα τ̄α ἀδ̄η-
 λα, ἔ οἱ ἀσ̄π̄ρωτοι οἱ π̄τακας ἡ ὡπ̄τες ἰπ̄τακας, ἢ οἱ δ̄ αὐτοῦ. 45 ἀποκρίθεις δ̄ π̄ς ἡβ̄ τ̄ομικῶν, λέγ̄ς αὐτῷ, εἰ δ̄
 σ̄αλ̄εῖσθ̄ τ̄α λάγανος, ἢ ὑμῖς ὑβ̄ελεῖς.

46 At ille ait, Et vobis Legisperitis vobis, quia oneratis homines oneribus quae portare non possunt, & ipsi vno digito vestro non tangitis sarcinas.

47 Vobis, qui edificatis monumenta Prophetarum: patres autem vestri occiderunt illos.

48 Profecti, testificamini & consentitis operibus patrum vestrorum: quoniam ipsi quidem eos occiderunt, vos autem edificatis eorum sepulchra.

49 Propterea & Sapiaentia Dei dixit, Mittam ad illos Prophetas & Apostolos, & ex illis occident & persequentur:

50 Ut inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui effusus est a constitutione mundi a generatione ista:

51 A sanguine Abel, usque ad sanguinem Zachariae, qui perit inter altare & aedem. Ita dico vobis, requiratur ab hac generatione.

52 Vobis Legisperitis, quia tulistis clauem scientiae: ipsi non introiit, & eos qui introibant prohibuistis.

53 Cum autem haec ad illos diceret, coepit Pharisaei & Legisperiti grauer in-sistere, & os eius opprimere de multis.

homines estis qui oneratis vobis Scribit vobis etiam dixit verbum ipse
 הוֹדוּ אִמְרָא אֵלַי לְכוּן כְּפָרָא וְיִדְמַעְנֵינִי אֲנָתוֹן לְבִנְיָשָׂא
 tangentes non digitis vestris ex in vno & vos grauissimis oneribus
 כְּבִלָּא יְקִירָתָא וְאֲנָתוֹן כְּפָרָא מִן עֲבֵהֶכּוֹן לֹא קִרְבִּין
 prophetarum sepulchra estis & edificatis vobis vobis onera illa estis
 אֲנָתוֹן לְהֵיךְ לְמוֹבִלָּא: וְיִ לְכוּן דְּבִנְיָן אֲנָתוֹן קְבָרָא דְּנִבְיָא
 & acquiescitur estis testes eos occiderunt quos patres vestri
 וְאֲבֵהֶכּוֹן קְטְלוּ אֲנָוֹן: 46 סְהַדִּין אֲנָתוֹן הִכִּיל וְעִבְדִּין
 & vos eos interfecerunt quia illi patrum vestrorum operibus estis
 אֲנָתוֹן כְּעֵבְדֵי דְּאֲבֵהֶכּוֹן דְּהֵנוֹן קְטְלוּ אֲנָוֹן וְאֲנָתוֹן
 sepulchra eorum estis & edificatis
 מִן אֲנָתוֹן קְבָרֵיהוֹן:

Zacharie annunciationis ad oblationem leſio
 קְרִינָא דְּקִוּרְבָּא דְּמוֹכְרָא דְּזַכְרְיָא

ad eos mittam ego quia ecce dixit Sapiaentia etiam hoc propter
 מִטְּלָה הֵנָּה אֵלַי הַכְּמָתָא אֲמַרְתָּ דְּהָא אֲנָא אֲשֵׁרֵךְ לְהֵוֹן
 ut requiratur & interficiet persequetur ex ipsis & Apostolos Prophetas
 וְנִבְיָא וְשׁוֹלֵיחֵי מִנְהוֹן נִרְדְּפוֹן וְנִקְטְלוֹן: 50 דְּנִתְתַבַּע
 a mundus ex quo creatus est qui effusus est Prophetarum omnium sanguis
 וְנִתְתַבַּע דְּכִלְהוֹן נִבְיָא דְּאֵהֲאֲשֵׁד מִן דְּאֲתַבְרִי עַל מָא מִן
 ad sanguinem usque Abel sanguine a ista generatione
 שִׁנְתָּה דְּהָא: 51 מִן דְּמַרְהֵ דְּהִכִּיל עֵרְמָא לְרִמְרָה

dico sanè ad altare templam inter qui interfecit est illius Zacharie
 דְּזַכְרְיָא הוּ דְּאֲתַקְטַל בְּיַנְיָ הִכְלָא לְמוֹדְבַחֵא אֲמַר
 vobis vobis ista generatione a quod requiratur vobis
 אֵלַי לְכוּן דְּמִתְתַבַּע מִן שְׂרַכְתָּה דְּהָא: 52 וְיִ לְכוּן
 & eos introiitis non vos sciencie elauas qui sustulistis clauem
 וְנִרְאִישְׁקִלְתוֹן קְלִיָּא דִּידְעָתָא אֲנָתוֹן לֹא עֲלִיתוֹן וְלֹא יִלְקוּן
 Scribit coepit eis esset dicens haec & cum pharisaeis & scribis
 וְשָׁרְיִין כְּלִיתוֹן: 53 וְכִדְ הֵלִין אֲמַרְהוּ דְּהוּן שְׂרִיִן כְּפָרָא
 & aucupares erant & succentes indignari & Pharisaei
 וְיִשְׂעִיָּא מִתְבַּשֵּׁא לְהוֹן וְמִתְחַמְתִּין רְחוּן וְמִתְכַסְּוּן
 verba eius
 יְהוֹדִי:

46 ο δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἰσχυροῦς ὁ αἰὶς ὅτι οὐ σὺν ἱεροῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλων φερῆσα ἄνθρωποι καὶ ἰσχυροῦς αὐτοῖς ἐν τῷ
 αἵματι τοῦ ἁγίου ἰσχυροῦς φερῆσα. 47 καὶ αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ μνηστὴρ τῆς φερῆσας αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς
 τῆρας αὐτοῖς ἀπὸ κλεισῆσαι αὐτοῖς. 48 ἀπεμνηστὴρ τῆς φερῆσας αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς, ὅτι οὐκ
 ἔστιν ἡ μνηστὴρ αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς. 49 εἰς τὴν φερῆσας αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς, ὅτι οὐκ
 ἔστιν ἡ μνηστὴρ αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς. 50 ἵνα οὐκ ἔστιν ἡ μνηστὴρ αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς.
 51 εἰς τὴν φερῆσας αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς. 52 καὶ αὐτοῖς ἰσχυροῦς ὁ αἰὶς ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ μνηστὴρ αὐτοῖς,
 ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς. 53 καὶ αὐτοῖς ἰσχυροῦς ὁ αἰὶς ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ μνηστὴρ αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς φερῆσας αὐτοῖς.

ore ipsius ex aliquid carpere querebant dum in multis ei & insidiabantur
ונכלו לה בסניאתא כד בעין למאד מרס מן פומה
דנשכחון נאכלון קרצוהו

Capitulum

קפלאון יב

martyrum in comemoratione lectio

קרינא בדוכנא דסהרא

ve cōculcarēt sic multarum turbarum multitudines cōgre.ēsēt & cūm
וכה אתכנשו דכנשא דנשא סניאא איכנא דנרישון
חד לחד שרי ישוע למאמר לתלמידוהו לוקרם
acceptio quod est Pharisæorum fermento à vobis ipsiis caute

אודהדו בנפשכון מן חפירא דפרישא דאיתוהי מסב
neque reuelatur quod non q̄ occultū sit quicquā autē non est vultus
באפא : לית דין מרס דכסא דלא נתגלא ולא
dixistis quod in tenebra enim omne innotescat q̄ nō q̄ sit abditū

דמטשי דלא נתידע : כל גיר דבשוכא אמרתון
supra sulurastis in aures q̄ in penetrabilibus & id̄ audietur in luce
בנהירא נשתמע ומרס דבמונא בארנא להשתון על
timeatis ne amicis meis autē vobis ego dico predicabitur testā

אגרא נתברו : אמר אנא לכון דין לרחמי לא תרחלון
amplius aliquid eis nō est & postea corpus q̄ interfecit iis ab
מון אילין דקטלון פגרא ומן בתרין לית להון מרס יתור
qui eo ab timeatis quo à autem offēdā vobis ad faciendū

למעבר : אחיכון דין מן מן תרחלון מן הו רמון
vobis ego dico etiam in gehēnā ut cōiiciat potēs est interfecerit postquā
בתר דקטל שליט מרמיו בנהנא אין אמר אנא לכון
duobus vxneunt passeris quinque nōnne timeatis eo ut ab

דמן הנא דחלו : לא חמש צפרנא מודבנן בתרין
verō vestri Deo coram datur obliuio. non ex eis & vnus assariis
אסרון וחדא מנהון לא טעיא קדם אלהא : די לכון דין
igitur ne sunt numerati omnes capitis vestri comz pili etiam

אוי מנא דסערא דרישכון כלהין מנין אןן לא הביל
estis pstantiores passerum multitudinē quia p̄ timueritis
תרחלון דמן סוגאא דעפרא מיתרין אנתון

74 Insidiantes ei, & quærētes aliquid capere de ore eius, ut accusarent eum.

1 Multis autem turbis concurrentibus, ita ut se invicem conculerent, cepit dicere ad discipulos suos, Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis.

2 Nihil enim opertum est, quod non reuelatur: neque absconditum, quod non sciatur.

3 Quoniam quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur: & quod in aurē locuti estis in cubiculis, predicabitur in tectis.

4 Dico autem vobis amicis meis, Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, & post hæc non habet amplius quid faciāt.

5 Ostendam autem vobis quem timeatis: timete eum qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. ita dico vobis, hunc timeate.

6 Nōnne quinque passerces vxneunt dipondio: & vnus ex illis non est in obliuione coram Deo?

7 Sed & capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus plaris estis vobis

54 εν ερεδουσιν αυτον και ζητουντες ειναι οτι ομιλησιν αυτου και ταναρησων αυτον.
Κεφ. ιβ.

1 εν οϊς δεσπουναχθισωσιν αυτω μαε αδαω το οχλο, ωστε καταπαυωσιν διηλλει, ηρξατο λεγει περς τεισ μαθηται αυτου... 2... 3... 4... 5... 6... 7... H